

ת"פ 10492/10/14 - מדינת ישראל נגד א. א.

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 10492-10-14 מדינת ישראל נ' א.א. (עציר)

בפני כב' השופטת רקפת סגל מוהר
מאשימה מדינת ישראל
נגד
נאשם א. א.

החלטה

רקע

בתאריך 6.10.14 הוגש כנגד הנאשם כתב אישום המייחס לו עבירות של איומים, היזק לרכוש במזיד ותקיפה סתם, לפי סעיפים 192, 452 ו-379 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

הנאשם מואשם בכך שבתאריך 26.9.14 תקף את אביו אשר בקש ממנו להפסיק מוסיקה רועשת שהושמעה על ידו בביתו, בשל כניסת השבת וכן בכך שביום 29.9.14 איים על אמו, בכוונה להפחידה או להקניטה, בכך שנעמד על מרפסת הבית ורצה לקפוץ ממנה. כן מואשם הנאשם בכך שבמועד ארוע האיום על אמו כאמור, הוא שבר במזיד תליון של שרשרת השייך לה.

בישיבת ההקראה שהתקיימה בפני ביום 22.12.4 הודיע ב"כ הנאשם כי מרשו כופר בביצוע עבירת התקיפה והעלה שתי טענות מקדמיות שונות בכל הנוגע לעבירות האיומים וההיזק לרכוש במזיד.

להכרעה בטענות אלה, כפי שתפורטנה להלן, הנני נדרשת כעת.

טענות הצדדים

טענתו האחת של ב"כ הנאשם, הנסמכת על הוראת סעיף 149(4) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1982, היא שעובדות סעיף 1 באישום הראשון המייחס לנאשם עבירת איומים, אינן מהוות עבירה, וזאת משני טעמים:

גם בהנחה שהמאשימה תצליח להוכיח כי הנאשם אכן רצה לקפוץ ממרפסת הבית, אין בכך כדי ללמד על כך שבמעשהו זה, איים הוא לפגוע במתלוננת או בעצמו.

ההחלטה להעמיד לדין אדם בגין רצונו לקפוץ ממרפסת הבית, יוצרת מצב אבסורדי שהרי לו הוא היה מממש רצונו וקופץ, הרי שאז לא ניתן היה להעמידו לדין בגין עבירה פלילית כלשהי וכדברי ב"כ הנאשם: **"מבחינת הדין הפלילי, מצבו של הנאשם היה טוב יותר אם היה קופץ..."**.

טענה נוספת של ב"כ הנאשם היא שבהעדר תליון השרשרת נשוא הסעיף השני לאישום הראשון, אשר לא נתפס ואף לא צולם על ידי המשטרה, נפגעת זכותו של הנאשם להתגונן.

המאשימה, המבקשת לדחות את שתי הטענות, טוענת כי עובדות ונסיבות שני המעשים המיוחסים לנאשם באישום הראשון תתבררנה במהלך שמיעת הראיות, כי "אחד האלמנטים של עבירת האיום מתקיים" וכי אין חובה לתפוס או לצלם את החפץ שמעשה גרימת הנזק לו מיוחס לנאשם ודי בעדות המתלוננת כדי להניח בסיס מספיק להרשעתו.

דין והכרעה

סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 שכותרתו "איומים", קובע כי: **"המאיים על אדם בכל דרך שהיא בפגיעה שלא כדין בגופו, בחירותו, בנכסיו, בשמו הטוב או בפרנסתו, שלו או של אדם אחר, בכוונה להפחיד את האדם או להקניטו, דינו מאסר שלוש שנים"**.

טענה דומה לפיה העובדה שאדם מאיים לפגוע בעצמו איננה מקיימת את היסוד "שלא כדין" הנדרש לשם הרשעתו בעבירת איומים שכן אין כי איסור בדין על אדם לפגוע בעצמו, נדונה בעבר בבתי המשפט - כך לדוגמה בת"פ (חיפה) 30657-04-11 **מדינת ישראל נ' קאסייה מוצה** ובע"פ (מחוזי חיפה) 2555/01 **מליכוב נ' מדינת ישראל**. בפסקי הדין שניתנו בשני מקרים אלה צוטטו דברי פרשנות שנכתבו בהזדמנויות שונות על ידי שופטי בית המשפט העליון למונח "שלא כדין" בהקשר של עבירת האיומים ובהם גם אלה שנכתבו ע"י כב' השופטת ד' בייניש בע"פ 3779/94 **חמדני נ' מדינת ישראל**:

"פרופ' פלר בספרו "על דיני העונשין" הציג עמדה לפיה יש לפרש את הביטוי

"שלא כדין" כמשתרע על התנהגות שאין לה הצדק לפי כל דין פלילי או אזרחי

המסדיר התנהגות בדרך פוזיטיבית ואינו סבור כי הגנות מהתחום האזרחי או

הסייגים לאחריות פלילית יכללו בביטוי "שלא כדין" כהצדק להתנהגות הנאשם...

כשלעצמי נוטה אני לקבל את דעתו זו של פרופ' פלר וסבורה אני שפירוש הביטוי

עשוי להשתנות בהתאם לעבירה ולהקשר שבו הביטוי מופיע. בעבירות מסוימות

הוא מיותר ושורשיו נעוצים בגישה שעבר זמנה, באחרות ראוי לתת לו משמעות

שאין בה כדי לגרוע מהאיסור שבקש המחוקק לקבוע. אמנם בעבירת האיומים

הנדונה לפנינו הרכיב המוגדר "שלא כדין" אינו מיותר, אך נראה לכאורה, כי ניתן

להסתפק לצורך סעיף זה במבחן הנזכר של התנהגות ללא היתר פוזיטיבי כדין".

פרשנות זו יושמה על ידי הרכב כב' השופט פיזם בע"פ (חיפה) 2555/01 הנ"ל בקשר לאיום של אדם כי יפגע בעצמו, כך:

"איום בפגיעה שאיננה "שלא כדין" יהיה כזה אם החוק התיר אותו באופן פוזיטיבי,

כגון כשהורה מאיים על ילדו כי ינקוט נגדו באמצעי חינוכי, או כששוטר מאיים על

אדם, במסגרת סמכויותיו כדין, לעצרו. אמנם נסיון להתאבד לא הוגדר בחוק כעבירה

וזאת מטעמים שונים שלא כאן המקום לעמוד עליהם, אולם כן ניתן לקבוע כי בכך

שחוק העונשין לא קבע את הנסיון להתאבד כהתנהגות עבריינית, אין בכל כדי לתת

לגיטימציה כלשהי להתנהגות זאת, שיש בה כח (במובן פוטנציה) לסחוט את המאויים

ולהטיל עליו פחד ומורא. לפיכך, לא ניתן לומר שהמחוקק התיר לאדם לאיים בהתאבדות

כדי להשיג מבוקשו מהאחר".

לאור דברים ברורים אלה, דעתי היא כי בשלב זה לא ניתן להכריע בטענת ב"כ הנאשם לפיה עובדות סעיף 1 לאישום הראשון אינן מהוות עבירה וכי עלי לשמוע ולבחון את הראיות ובעיקר את עדות אמו של הנאשם, כדי שאוכל לקבוע מה היו ההקשר והנסיבות בהם אמר לה הנאשם כי הוא רוצה לקפוץ ממרפסת הבית והאם הוא התכוון לאיים עליה כי יפגע בעצמו (ר' רע"פ 2038/04 לם נ' מדינת ישראל בו נקבע כי: "בית המשפט אינו בוחן את הביטוי במנותק מסביבתו, אלא הוא בוחן את מכלול הנסיבות שבהן נמסר הביטוי ובהן זהות המאיים והמאויים, הקשר או מערכת היחסים ביניהם, הרקע לביטוי וכן ההתרחשויות או התוצאות שבאו לאחר הביטוי").

באשר לעבירת ההיזק לרכוש במזיד ולטענת המאשימה בדבר שבירת תליון השרשרת על ידי הנאשם - גם כאן דעתי היא כי עלי לשמוע את עדות האם וההסברים בדבר אי תפיסת או צילום התליון השבור, בטרם אדרש לקביעה בדבר דיות הראיות.

סוף דבר

מכל הטעמים שפורטו לעיל הננו דוחה את טענותיו המקדמיות של ב"כ הנאשם.

שמיעת הראיות בנוגע לשני האישומים, תתקיים במועד שנקבע.

המזכירות תשלח ההחלטה לצדדים בדואר רשום.

ניתנה היום, ד' שבט תשע"ה, 24 ינואר 2015, בהעדר
הצדדים.